เปิดบ้านงานวิจัย และโครงการตามพระราชดำริ เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาส มหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗๓ พรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๘
"๑๐ รักษา ต่อยอด สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน"
วันที่ ๒๔- ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๘

การพัฒนาพันธุ์ถั่วลันเตาฝักสีม่วงสู่การใช้ประโยชน์เชิงการค้า

ข้อมูลทั่วไป

ถั่วลันเตาเป็นพืชผักที่รับประทานได้ทั้งฝักสด เมล็ด และยอดอ่อน พันธุ์ที่ใช้ในการบริโภคส่วนใหญ่มีฝักสีเขียว ซึ่งปัจจุบันผู้บริโภคมีความต้องการบริโภคผักที่มีความหลากหลายและปริมาณสารสำคัญสูง โดยพืชผักที่มีสีม่วงและสีแดงมักเป็นแหล่งสำคัญของสารแอนโทไซยานิน ซึ่งเป็นสารที่มีฤทธิ์ในการต้านอนุมูลอิสระ มีบทบาทในการป้องกันการเกิดโรคมะเร็งและโรคเบาหวาน

การพัฒนาพันธุ์ถั่วลันเตาฝักสีม่วงโดยการผสมพันธุ์ระหว่างถั่วลันเตาฝักสีเขียวและสีม่วงปนเขียว คัดเลือกพันธุ์แบบบันทึกประวัติจนได้ถั่วลันเตาสายพันธุ์ดีเด่น จำนวน 8 สายพันธุ์ ซึ่งมีลักษณะฝักสีม่วงสม่ำเสมอทั้งฝักและให้ผลผลิตใกล้เคียงกับถั่วลันเตาพันธุ์การค้า จากนั้นนำมาทดสอบในพื้นที่ของเกษตรกร เพื่อให้ได้ถั่วลันเตาฝักสีม่วงที่มีสารแอนโทไซยานินและผลผลิตสูง

ลักษณะฝักถั่วลันเตาฝักสีม่วงที่ปลูกเปรียบเทียบ ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนเลย และศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย

ลักษณะฝักของถั่วลันเตาฝักสีม่วงที่ปลูกทดสอบในแปลงเกษตรกร จังหวัดเลย เชียงราย และเพชรบูรณ์

วัตถุประสงค์

เพื่อเปรียบเทียบพันธุ์ถั่วลันเตาที่ให้ผลผลิตและปริมาณสารแอนโทไซยานินสูงในแหล่งปลูกจังหวัดเลยและจังหวัดเชียงราย สำหรับเป็นข้อมูลในการเผยแพร่พันธุ์ใหม่สู่เกษตรกร

ขั้นตอนการพัฒนาพันธุ์

2559 - 2565 — **รวบรวมเชื้อพันธุกรรมถั่วลันเตา ผสมข้ามพันธุ์และคัดเลือกพันธุ์ ชั่วรุ่นที่1 - ชั่วรุ่นที่6**
สถานที่ ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงรายและศูนย์วิจัยพืชสวนเลย

2566 - 2567 — **เปรียบเทียบสายพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูงในแหล่งปลูกที่สำคัญ**
สถานที่ ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงรายและศูนย์วิจัยพืชสวนเลย

2568 - 2569 — **ทดสอบพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูงในแปลงเกษตรกร**
สถานที่ แปลงเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดเชียงราย จังหวัดเลย และจังหวัดเพชรบูรณ์

ตาราง อายุออกดอก ผลผลิต และปริมาณสารแอนโทไซยานินของถั่วลันเตาฝักสีม่วงที่ปลูกเปรียบเทียบ ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนเลย และศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย ปี 2566

สายพันธุ์/พันธุ์	อายุออกดอก (วัน)		ผลผลิต (กิโลกรัมต่อไร่)		ปริมาณสารแอนโทไซยานิน (มิลลิกรัมสมมูลไซยาดินิน-3-กลูโคไซด์/กรัมน้ำหนักสด)	
	เลย	เชียงราย	เลย	เชียงราย	เลย	เชียงราย
P201	49.3 b	34.0 ef	213 de	495 bc	0.78 b	0.31 b
P202	49.3 b	37.7 efg	214 de	717 a	0.97 a	0.38 a
P203	49.0 b	31.0 a	257 cd	700 a	0.50 d	0.13 cd
P204	50.0 bc	32.3 d	254 cd	739 a	0.75 bc	0.17 cd
P205	50.3 bc	33.0 de	175 ef	498 bc	0.61 bcd	0.10 d
P206	49.7 b	31.3 b	285 c	470 bc	0.69 bcd	0.18 c
P207	51.3 c	32.3 d	120 f	447 bc	0.75 bc	0.17 cd
P208	50.0 bc	32.0 c	317 bc	520 b	0.55 cd	0.15 cd
sweety	41.7 a	41.7 fg	553 a	368 bc	0.00	0.00
Thaisung 13	41.7 a	43.3 g	525 ab	312 c	0.00	0.00
CV%	2.3	2.4	12.4	19.4	12.3	23.5

ระยะเจริญเติบโต

ระยะออกดอก

ระยะติดฝัก

ลักษณะการเจริญเติบโตและพัฒนาการทางสรีรวิทยาของถั่วลันเตาฝักสีม่วงในแต่ละระยะสำคัญ

สรุปผลการวิจัย

ถั่วลันเตาสายพันธุ์ดีเด่น 8 สายพันธุ์ เมื่อปลูกเปรียบเทียบกับพันธุ์การค้าใน 2 พื้นที่

1. ศูนย์วิจัยพืชสวนเลย สายพันธุ์ P208 ให้ผลผลิตสูงสุด 317 กิโลกรัม/ไร่ โดยมีอายุออกดอก 50 วัน ปริมาณสารแอนโทไซยานิน 0.55 มิลลิกรัมสมมูลไซยาดินิน-3-กลูโคไซด์/กรัมน้ำหนักสด
2. ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย สายพันธุ์ P204 ให้ผลผลิตสูง 739 กิโลกรัม/ไร่ อายุออกดอก 32 วัน ปริมาณสารแอนโทไซยานิน 0.17 มิลลิกรัมสมมูลไซยาดินิน-3-กลูโคไซด์/กรัมน้ำหนักสด รองลงมาคือสายพันธุ์ คือสายพันธุ์ P202 และ P203 ที่มีผลผลิต 717 และ 700 กิโลกรัม/ไร่
3. ถั่วลันเตาสายพันธุ์ P208 P204 P202 และ P203 จึงมีศักยภาพในการผลิตในพื้นที่จังหวัดเลยและจังหวัดเชียงราย

ผู้รับผิดชอบโครงการ

พรอนันต์ แข็งขันธ์ ศูนย์วิจัยพืชสวนเลย
สุธามาศ ณ น่าน ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย
ณิชกานต์ นเรวุฒิกุล ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย
งามพิศ สุดเสน่ห์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรร้อยเอ็ด

Page facebook
Website
Map

ข้อมูลโดย ศูนย์วิจัยพืชสวนเลย สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร

จัดพิมพ์โดย ศูนย์วิจัยและพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตรขอนแก่น กองวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร กรมวิชาการเกษตร
117 หมู่ 14 ถนนมิตรภาพ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น 40000 โทร. 043 246800